

RĪGAS TEHNISKĀS UNIVERSITĀTES (RTU) PADOMES LĒMUMS

RTU padomes 2023. gada 28. februāra sēde (protokols Nr.21)

Par Rīgas Tehniskās universitātes Risku vadības politikas apstiprināšanu

Ņemot vērā Augstskolu likuma 14.² panta pirmās daļas 7. apakšpunktā noteikto un 2023. gada 31. janvāra RTU padomes sēdē uzdoto, RTU padome nolemj:

- 1) apstiprināt *Rīgas Tehniskās universitātes Risku vadības politiku* jaunā redakcijā,
- 2) atzīt par spēku zaudējušu *Rīgas Tehniskās universitātes Risku vadības politiku* (apstiprināta 2020. gada 26. martā).

Rīgas Tehniskās universitātes RISKU VADĪBAS POLITIKA

Izdota, ievērojot Augstskolu likuma 14.² panta pirmās daļas 6. un 7. apakšpunktu

I Vispārīgie jautājumi

1. Risku vadības politika ir izstrādāta saskaņā ar Rīgas Tehniskās universitātes (turpmāk-RTU) attīstības stratēģiju un ir neatņemama RTU pārvaldības sastāvdaļa.
2. Risku vadības politikas mērķis ir noteikt vienotu pieeju RTU risku vadības procesam, aprakstīt RTU īstenotās risku vadības mērķi un pamatprincipus, sistēmas ietvaru, atbildības sadalījumu risku vadības procesa īstenošanā un risku vadībā iesaistītās puses.
3. RTU risku vadības politikā lietotie termini un definīcijas:
 - 3.1. Risks – notikuma (apdraudējuma) seku un tā atgadīšanās iespējamības/ varbūtības apvienojums;
 - 3.2. Risku vadība – risku identificēšanas, novērtēšanas, mazināšanas un kontrolēšanas pasākumu nepārtraukts process;
 - 3.3. Riska identificēšana – risku atrašanas, atpazīšanas un pierakstīšanas process;
 - 3.4. Riska analīze – process, ko veic, lai saprastu riska būtību un noteiktu tā līmeni;
 - 3.5. Risku novērtēšana – risku analīzes rezultātu un risku apetītes kritēriju salīdzināšanas process, lai noteiktu vai risks ir akceptējams vai maināms;
 - 3.6. Atlikušais risks – riska vērtība pēc riska mazināšanas un kontroles pasākumu īstenošanas;
 - 3.7. Riska īpašnieks - noteikts atbildīgais darbinieks, kas atbild par konkrētā riska analizēšanu, novērtēšanu, kontroles pasākumu un izpildes termiņu noteikšanu, kā arī riska mazinājošo pasākumu īstenošanu.

II Risku vadības mērķis un uzdevumi

4. Efektīva risku vadība ļauj savlaicīgi paredzēt un novērst potenciālu kaitējumu RTU reputācijai, finanšu situācijai un operatīvajai darbībai, kā arī ļauj nodrošināt atbilstību tiesību aktu prasībām un labai pārvaldības praksei.
5. Risku vadības procesā identificē, nosaka un kontrolē tos riskus, kas ir būtiski RTU funkciju kvalitatīvai izpildei un stratēģisko mērķu sasniegšanai.
6. Risku vadības mērķi:
 - 6.1. Sekmēt RTU izvirzīto galveno mērķu un/vai noteiktajam periodam noteikto mērķu sasniegšanu;
 - 6.2. Atvieglot lēmumu pieņemšanu nenoteiktības apstākļos;
 - 6.3. Novērst neracionālu vai neefektīvu finanšu, u.c. resursu izmantošanu;
 - 6.4. Apzināt iespējamo notikumu negatīvās sekas, kas potenciāli var ietekmēt RTU izvirzīto mērķu sasniegšanu, procesu un projektu īstenošanu;
 - 6.5. Sasniegt pieņemamo riska vērtību, veicot risku mazinošos pasākumus, un pēc pieņemamās riska vērtības sasniegšanas ar kontroļu palīdzību nodrošināt pieņemamo riska vērtību;
 - 6.6. Minimizēt nākotnes zaudējumus no nevēlamiem notikumiem un maksimizēt ieguvumus pie pastāvošā risku līmeņa RTU.
7. Risku vadības uzdevumi: identificēt, novērtēt un analizēt riskus, to iestāšanās varbūtību un iespējamās sekas, plānot un vadīt risku mazināšanas, kontroles un monitoringa pasākumus.

III Risku vadības pamatprincipi

8. RTU darbība neizbēgami ir saistīta ar riskiem.
9. Risku vadība tiek īstenota kā nepārtraukts un regulārs stratēģiskas nozīmes process, tā tiek plānota, uzturēta un pilnveidota atbilstoši RTU attīstības stratēģijai.
10. Risku vadība tiek lietota visās RTU darbības jomās un visās struktūrvienībās.
11. Risku vadības politikā noteiktās prasības un principi ir saistoši visiem RTU darbiniekiem. Notiek sistemātiska darbinieku izglītošana un informācijas sniegšana, un izskaidrošana, veicinot sapratni par risku un tā pārvaldīšanu.
12. Sistēmiska un efektīva risku vadība veicina RTU mērķu sasniegšanu, procesu īstenošanu un projektu pārvaldību, mazinot nelabvēlīgu notikumu iespējamību un ietekmi un identificējot iespējas, uz kurām ir jāreaģē.
13. Risku vadība atbilstoši un savlaicīgi reaģē uz ārējām un iekšējām izmaiņām un notikumiem.
14. RTU ievēro konservatīvu un piesardzīgu politiku attiecībā uz riskiem, nepieļaujot pārmērīgus riskus nevienā no RTU darbības jomām un uzņemoties riskus tikai zināmās darbības jomās.

IV Risku pārvaldība

15. Riska situāciju vai kļūdu, kas rada vai var radīt finansiālos zaudējumus, normatīvo aktu pārkāpumus, negatīvu ietekmi uz RTU reputāciju vai tās mērķu sasniegšanu, konstatēšanā iesaistīts ikviens RTU darbinieks, risku identificēšanā – visu RTU struktūrvienību vadītāji.
16. Identificēto risku novērtēšanā un interpretēšanā, to varbūtību un seku galarezultātu, kā arī risku mazināšanas un kontroles pasākumu plānošanā un

- īstenošanā ir iesaistīti par noteiktām kompetences sfērām atbildīgie RTU struktūrvienību vadītāji. Procesu koordinē RTU risku vadības darba grupa, kas tiek izveidota ar rektora rīkojumu un sanāk kopā ne retāk kā divas reizes gadā, to pēc nepieciešamības var sasaukt RTU rektors, prorektori un administratīvais direktors. Risku vadības darba grupas sanāksmēs pēc nepieciešamības var piedalīties RTU vadība vai risku īpašnieki.
17. Risku izvērtēšanas metodika, atbildību sadalījums, darbs ar risku identificēšanu un to mazināšanu, risku atlikušās vērtības pārskatīšana u.c. tiek atrunāta risku vadības metodoloģijā, kuru apstiprina rektors un iepazīstina ar to Padomi.
 18. Pastiprinātu risku uzraudzību atbilstoši risku vadības metodoloģijai veic šādās risku grupās: finanšu, projektu, informācijas sistēmu drošības, krāpšanas un korupcijas un darba vides riski, iekļaujot RTU kopējā risku reģistrā riskus no šīm grupām, ja šiem riskiem ir augsta iestāšanās varbūtība vai ietekme uz RTU darbību.
 19. Risku vadības darba grupa ir tiesīga noteikt papildus risku grupas, kam noteikt pastiprinātu risku uzraudzību.
 20. Risku vadības procesu pārraudzības process tiek nodrošināts saskaņā ar risku vadības metodoloģiju, ko apstiprina rektors un iepazīstina ar to Padomi.
 21. RTU iekšējā audita procesa ietvaros veic risku novēršanas plāna izpildes uzraudzību, kā arī iekļauj auditu plānā augsta līmeņa risku uzraudzību.
 22. Risku vadības īstenošanas uzraudzība tiek īstenota ciešā saistībā ar stratēģisko plānošanu un stratēģijas īstenošanas uzraudzību.
 23. Risku vadības process strukturēts piecos galvenajos soļos:
 - 23.1. Risku identificēšana;
 - 23.2. Risku reģistrēšana un novērtēšana;
 - 23.3. Risku mazināšanas un/vai kontroles pasākumu noteikšana un īstenošana;
 - 23.4. Risku pārraudzība un atlikušā riska novērtēšana;
 - 23.5. Ziņošana un informēšana.
 24. RTU galvenie riski identificēti šādās risku kategorijās:
 - 24.1. Stratēģiskie riski: riski, kas saistīti ar stratēģisko mērķu noteikšanu un īstenošanu;
 - 24.2. Operacionālie riski: riski, kas saistīti ar darbinieku kļūdām, prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norisi, informācijas sistēmām, projektiem, ietekmi uz vidi, darba vidi un ārējo apdraudējumu;
 - 24.3. Finanšu riski: tirgus risks (cenas, procentu likmju un valūtas risks), kredītrisks un likviditātes risks;
 - 24.4. Juridiskie/atbilstības riski: riski saistībā ar normatīvo aktu prasību neizpildi vai neprecīzu interpretāciju, t.sk. noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, starptautiskām sankcijām un citiem juridiskiem aspektiem;
 - 24.5. Krāpšanas un korupcijas riski: riski saistībā ar lēmumiem, kas var tikt pieņemti savu vai citas personas interešu labā, nepienākošos labumu gūšana;
 - 24.6. Projektu riski: riski, kas saistīti ar liela apmēra projektu īstenošanu, kam var būt liela ietekme uz RTU.

V Uzraudzība un pārskatīšana

25. Saskaņā ar Augstskolu likuma 14.² pantu RTU padome uzrauga iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbību, pārskata to atbilstību un darbības efektivitāti.
26. Reizi pusgadā, kad veikta risku novērtēšana, risku vadības darba grupas vadītājs RTU padomei iesniedz risku ziņojumu par veikto risku izvērtējamu un sagatavotajiem risku mazināšanas plāniem, kā arī iepriekšējā perioda plānu izpildi. Reizi pusgadā, attīstoties iekšējā audita sistēmai, var būt nepieciešami grozījumi risku vadības politikā. RTU padome izskata ziņojumu un var aicināt mainīt risku vērtību vai precizēt risku mazināšanas plānus. RTU padome var lemt par kāda riska izslēgšanu no riska reģistra vai ierosināt jauna riska iekļaušanu risku reģistrā.
27. RTU Padome vai tās izveidota komiteja, veidojot aktivitāšu plānu, var padziļināti pētīt risku procesa uzraudzību, risku vadības plānu īstenošanu, kā arī ar riskiem saistītos procesus, pēc nepieciešamības rekomendējot risku vērtības izmaiņas, ierosinot jaunu risku iekļaušanu vai aicinot pilnveidot ar riskiem saistītos procesus.

VI Risku vadības normatīvais ietvars

28. Lai nodrošinātu vienotu risku vadības politikas prasību izpildi, darbinieku, struktūrvienību vadītāju vai augstākās vadības labāku izpratnes līmeni un detalizētāk izskaidrotu atsevišķas šīs politikas sastāvdaļas, rektors sadarbībā ar RTU Padomi vai tās izveidoto komiteju koordinē ar risku vadības politiku saistītu iekšējo normatīvo aktu izstrādi.
29. Risku vadības sistēma nodrošina Ministru kabineta noteikumu par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā ievērošanu.

Padomes priekšsēdētājs

Andris Vanags

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU